

Rautavaaran kunnanvaltuuston puheenjohtajalle

Valtuustoaloite kaivoshankkeen lausuntoa koskevasta koulutuksesta

Rautavaaralla on käynnistynyt erittäin laajan ja ympäristö- ynnä muilta vaikutuksiltaan hyvin suuren kaivoshankkeen suunnittelu. On mahdollista, että hanke tulee melko piankin lausunolle kuntaan. Kunta ei ole 150-vuotisen historiansa joutunut yhtä vaativan lausunnon antajaksi kertaakaan.

Asiakirja, johon lausuntoa pyydetään, voi olla satojen sivujen laajuinen. Se tulee sisältämään termejä ja käsitteitä, joihin tavallisen luottamushenkilön ei ole tarvinnut törmätä kenties koskaan elämänsä aikana. Jo pelkkien termien määrittely vaatii hyvää perehtyneisyyttä käsiteltävään aineistoon. Aikaa lausunnon antamiseen on usein vain reilu kuukausi, joten valmiudet lausunnon antamiseen on hankittava ennakkoon. Perehtymättömyys lausuntoon voi aiheuttaa peruuttamattoman riskin sille, että kunnanhallinto joutuu päätöksenteossa turvautumaan toisen käden tietoon, koska oma tietämys päätettävästä asiasta ei ole riittävä.

Luottamushenkilöiden tulee tuntea kaivosprosessin eteneminen ja sen vaiheiden sisällöt hyvin voidakseen olla valmiita muodostamaan lausuntoja mahdollisen kaivoshankkeen sitä vaatiessa. Erikaivosalueiden hankkeita voi olla vireillä useita yhtä aikaa ja ne voivat liittyä toisiinsa vaikeasti hahmotettavalla tavalla.

Kunnanjohtaja on sosiaalisessa mediassa ilmoittanut esittävänsä neuvoa antavan kansanäänestyksen järjestämistä aikanaan. Kuinka tavalliset kuntalaiset voivat ilmaista perustellun mielipiteensä asiassa, jos luottamushenkilöilläkään ei ole riittäviä edellytyksiä arvioida kaivoksen vaikutuksia rautavaaralaisille?

Esitän kunnioitteen, että Rautavaaran kunnan lautakuntien ja toimielinten jäsenille sekä siihen halukkaille kuntalaisille järjestetään kattava ja riittävän syvälinen koulutus kaivoshankkeesta annettavan lausunnon antamista varten mahdollisimman pian, jo vuoden 2024 aikana. Tällainen laadukas, riittävän laaja, alansa asiantuntijoiden antama koulutus antaa samalla valmiuksia kuntalaisille keskustella mahdollisesta Rautavaaran luonnon täydellisesti ja lopullisesti muuttavasta hankkeesta.

Perustelut:

Kuntalain 1. pykälä velvoittaa kunnan edistämään kuntalaisten ja päättäjien tiedonsaantia, osallisuutta, hyvinvointia ja mahdollisuuksia vaikuttaa ympäristöllisesti kestäväällä tavalla:

-Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiseksi kunnan toiminnassa. Lain tarkoituksena on myös edistää kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä.

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.—

Perehdytystä on mahdollista hankkia mm. kunnan omalta ympäristönsuojeluorganisaatiolta tai ELY-keskuksesta.

Riitta Roininen

RIITTA ROININEN

MARJA-LEENA STENSTRÖM